

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 24 Września r. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 15 września.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, na odbytey dnia 5 t. m. paradzie kościelney, półku kawaler-gardów, raczywszy znaleźć odznaczający się we wszystkich częściach porządek, przez rozkaz dzien-ny tegoż dnia, oświadcza zupełną Swą wdzięcz-ność, Dowodzącemu oddzielnym Korpusem JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEMU XIĄŻĘCIU MI-CHAŁOWI PAWŁOWICZOWI; również naywyższe za-
dowolenie: Dowódcy 1go korpusu odwodowego kawaleryi generał-adjutantowi *Depreradowiczowi*, Dowódczom: 1szey dywizyi kirysyerów Jenera-łowi Majorowi Xięciu *Golicynowi 3mu*; 1szey bry-
gady teyże dywizyi dowódcy półku kawalergar-dów generał-adjutantowi *Hrabi Apraksinowi 2mu*; oraz wszystkim PP. Sztab-i Ober-Officerom; dla niższych zaś rang darnie po rublu, po funcie mię-
sa i po porcyi wódki na każdego.

— Przez naywyższy dyplom pod dniem 4 wrze-
śnia, naylaskawiey mianowany kawalerem orderu ś. *Włodzimierza 2giey klasy*, inspektor korpu-
su inżynierów okrętowych, ienerał-porucznik *Bru-
ne-de-St-Catherine*. (R.L.)

Uwiedomienie.

Epidemicznie grassniąca Cholera (*Cholera morbus*) w nowszych czasach po więksey części Azyi drogę swą oznamionowała śladami spusto-
szenia. W upłynionym i terazniejszym roku w niektórych prowincyach Państwa Rossyyskiego okazała się w całej swey okropności. Wszystkie dotąd wydane o tey chorobie dzieła, okazują się w doświadczeniu nie zupełnie zadość-czyniącemi. Sto-
pniowe iey rozszerzenie zagraża całej Europie okropnymi skutkami.

Rząd Rossyyski, mając na celu dobro po-
wszechne, uznaje potrzebném, wszystkim medy-
kom, znajdującym się w Rossyi, Niemczech, Wę-
grzech, Anglii, Szwecyi, Danii i we Włoszech po-
dać: wysledzić i opisać epidemiczną Cholerę:

W opisaniu tem należy:

1) Jasno i szczegółowie wyłożyć charakter tey choroby.

2) Pokazać, z iakich przyczyn ona powstaje.

3) Jakim sposobem rozszerza się.

4) Dowieść pewnymi i dokładnymi doświad-
czeniami: azali się ona udziela podobnie, iak inne zaraźliwe choroby.

5) Jakie następnie należy przedsiębrać środ-
ki ostrożności.

6) Jakie pewne są sposoby iey leczenia.

Rozprawy te mogą bydź pisane w ięzyku Rossyyskim, Łacińskim, Niemieckim, Angielskim i Włoskim, i przysyłane do Rady Medyczey w St-Petersburgu nie późniey, iak 1 (13) września 1831 roku.

Imie autora powinno bydź napisane w osob-
ney zapieczętowaney kopercie.

Za naylepszą i zupełnie zadosyc czyniącą rozprawę, Rząd Rossyyski przernacza nagrodę 25,000 r. assygnacyami Państwa. (G.S.P.)

Z ostatnich urzędowych doniesień, o dzia-
łaniach Cholery, możemy udzielić czytelnik-
kom naszym następujące godne wiary wiadomo-
ści: w *Saratowie* śmiertelność znacznie się zmniej-
szyła: d. 18 sierpnia było umarłych około 200,
a 31 tylko 23 osób: w *Carycynie* choroba zupeł-
nie ustała: w *Chwałyńsku* zaś umarł z niey tyl-

ko jeden człowiek. Trwa ieszcze ta choroba w gubernii saratowskiej, w posiadzie *Dubowce*, w miastach *Kamyszynie* i *Wolsku* i w niektórych wioskach; lecz wszędzie, za staraniem zwierzchności, widocznie się zmniejsza. — W gubernii *Simbirskiej* ukazała się w mieście *Samarze*: od 27 sierpnia do 1 września umarło tam 47 osób, a z chorych zostało 61. — W *Penzie* umarło w prze-
ciągu 16tu dni (od 17 sierpnia do 2 września) w ogóle 120 ludzi. W innych zaś miejscach gubernii *Simbirskiej* i *Penzeńskiej* choroba ta nie ukazała się — Dostrzeżona od 28go sierpnia w *Nowogrodzie-Niższym* pomiędzy przybytymi na barkach burłakami śmiertelność (wszystkich umarło 17 ludzi), pobudziła tamteyszą zwierzchność, iąc się koniecznych środków ostrożności, i opatrzyć wszystkie stany potrzebnemi na przypadek zjawienia się takiej choroby instrukcyami. Śmier-
telność ta okazała się po skończonym iarmarku niżegorodzkim: kupcy i inni goście iuz się wten-
czas byli rozjechali, i nie mogli nledz ubezpie-
czenstwu. — W *Tyflisie* Cholera znacznie się zmniejsza, a w powiatach ustała zupełnie. — Tu w *St-Petersburgu*, rozeszła się była pogłoska, że Cholera pokazała się w *Gdowie*. Teraz zaś od Zwierzchności ogłoszono, że pogłoska ta iest fałszywą, i że we wsi iedney powiatu *Gdowskiego* ukazała się zwyczajna dysenterya, około usmierze-
nia której przedsięwzięte są należyte środki. (P.P.)

— Przybyli do St Petersburga d. 11 września: Wice-Kanclerz *Hrabia Nesselrode*; jen. adj. *Hr. Tol*; francuzki sprawujący interessa baron *Bourgoing* z *Nowogrodu*; rz. r. t. *Speranski*; jen. adj. *Suchozanet*.

— Ilość złota i platyny, wydobytych w pier-
wszey połowie t. 1830 r. w kopalniach skarbo-
wych i prywatnych pasma *Uralskiego*:

Złota. W kopal-
niach skarbowych pud. 82 f. 11 zoł. 85 dol. 49.
— prywatnych — 98 — 2 — 95 — —
Ogół — 180 — 14 — 84 — 49.

Platyny: W kopal-
niach skarbowych pud. 3 f. 32 zoł. 33 dol.
— prywatnych — 58 — 7 — 32 — 18.

Ogół — 61 — 39 — 65 — 18.

— Przez czas żeglugi roku terazniejszego do 1go września, przeszło przez *Zund* 8,962 okrętów. W tey liczbie okrętów różnych narodów z portow rossyyskich: z jęczmieniem 49, z owsem 26, z żytem 165, z pszenicą 118, z różném zbożem 49, w ogóle 407. (G.S.P.)

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 30 września.

Nayjaśniejszy CESARZ i KRÓL postanowie-
niem z dnia 27 sierpnia (8 września) r. b. miano-
wać raczył JP. Konstantego *Wolickiego*, Kawalerem orderu królewskiego śgo *Stanisława* klasy 2giey.

— Postanowieniem z dnia tego *Gustaw Hr. Ma-
łachowski*, Poseł powiatu *Szydłowieckiego*, mia-
nowany członkiem Kommissyi umorzenia długi krajowego, a *Władysław Hr. Ostrowski*, zastę-
pcą *Członka* w pomienioney kommissyi. (Kor.W.)

— Rada administracyyna Królestwa zatwier-
dziła wybor na Administratora ieneralnego dye-
cezyi *Sandomierskiej*, *JW. JX. Alexandra Do-
brzańskiego*, Biskupa *Leontopolskiego*, Suffraga-
na teyże dyecezyi, *Dziekana* kapituły katedralney i *Officyała* ieneralnego. Również zatwierdziła wy-

bor na Probostwo w mieście *Miechowie* dycezyi Krakowskiej JX. Baltazara *Chwalbińskiego*, Taż Rada mianowała: JX. Adama *Jankowskiego* Proboszczem obrządku greckiego we wsi *Holi* dycezyi Chełmskiej. JX. *Miechała Boiarskiego*, Plebana w *Babicach*, Kanonikiem gremialnym w kapitule katedry Chełmskiej. JX. Franciszka *Więtkiewicza* Kanonika, na Prelaturę Probostwo w katedrze Lubelskiej. JX. Antoniego *Lazurkiewicza*, Plebana w *Krzyszowie*, Kanonikiem w kapitule katedry Chełmskiej. (G. W.)

— Kaplica, dziś zwana Sobieskiego, w kościele OO. Kapucynów, istniała już od lat 92. Złożone w niej wprzód były wnętrzości Króla Augusta II, że zaś w przeciągu rzeczonych lat znaczenemu uległa uszkodzeniu, przeto w r. 1829 i 1830 nanowo wystawioną została. Terazniejszy iey a-brys jest budowniczego Markoniego, sztukaterye wszelkie są dziełem Pana Markoniego, brata powyższego budowniczego. Popiersie Jana III z białego marmuru jest roboty Pana Kaufmana. Obraz do ołtarza błogosławionego Anioła z Akry, Misyjonarza zakonu Kapucynów, jest pędla pana Gładysza. Lichtarze na ołtarzu i lampa, są zrobione przez P. Knusmana; krata żelazna lana w rękoździelni Pana Ewansa. Napis na pomniku jest następujący, w tłumaczeniu polskiem:

Na przechowanie serca

Naypotężniejszego Monarchy Jana III Króla Polskiego.

Za zwalozenie pokilkakroć zastępów Tureckich.

I oswobodzenie Wiednia od oblężenia Poprzednikowi swojemu,

Nayjaśniejszy Nikołaj I, Cesarz Wszzech Ros-sy, Król Polski.

Pomnik ten wystawił roku 1829.

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 9 września.

Marszałkowie polni porucznicy: Hrabia *Aloizy Mazzuchelli* i *J. Piccard Grunthal*, zostali mianowani członkami rady nadwornej; trzy jenerał-majorowie zostali podniesieni do rangi marszałków polnych poruczników, a 8smiu półkowników do stopnia jenerał-majorów. Xiążę Franciszek *Rosenberg-Orsini*, jenerał kawaleryi i członek rady nadwornej, oraz baron *Strauch*, wielki mistrz artylleryi i takoz członek rady nadwornej, zostali uwolnieni od służby. (J. d. S. P.)

P R U S S Y.

Akwizgran 10 września.

J. K. W., Xiążę *Wilhelm*, synu monarchy naszego, wczora, wieczorem, około 10 godziny, przybył do tego miasta i stanął w hotelu pod znakiem *Złotego smoka*.

Mnóstwo mieszkańców zebrało się na ulicy, dla widzenia Xięcia, inni napefniali w tymże celu okna domow pobliskich; część garnizonu była pod bronią, wszystkie budowy były oświecone, jasna światłość panowała w całym kwartale, iakby pośród dnia.

Za swoim przybyciem, Xiążę został przyjęty okrzykami długimi i oznakami naywyższej radości, które się odnawiały, każdego razu, gdy Xiążę wychodził na balkon swojego hotelu.

Piękna półkowa i mieska muzyka przyczyniła się do przedłużenia wesołości i okazow zadowolenia, które między nami obudziła obecność syna naszego Monarchy, szanowanego i kochanego od wszystkich Prusaków, w któreybykolwiek mieszkali krainie. (J. d. S. P.)

N I E M C Y.

Drezno dnia 14 września.

Gdy spokojność została przywróconą, dzięki czynności rozwinięney przez zwierność, i pomocy gwardyi gminney, pod naczelném dowództwem Xiążęcia *Fryderyka*. J. K. W., dnia 11, zrana, racył do tey gwardyi wydać odezwę, w której oświadczył swoje zadowolenie za skutek iey gorliwości, a przez rozkaz Króla Jegomości

uwiadomił ją, że ci z obywateli miejskich, którzy będą mieli zażalenia na urząd magistratu miejskiego, mogą ie złożyć w kommissyi, przez Króla ustanowionej, celem utr ymania porządku publicznego. Wieczorem, J. K. W. był na przeglądzie gwardyi gmionych, dowodzonych przez jenerałów: *Gablentz* i *Schreibershofen*. Nazajutrz, dnia 12 września, prośba, podpisana przez wielką liczbę osób z obywateli miejskich, była złożoną w rzeczoney kommissyi. Dnia 13, gdy kommissya złożyła swój rapport, odhyła się, pod prezydencyą J. K. M., rada w *Pilnitz*, na której Xiążę *Maxymilian*, brat Króla, oświadczył chęć swoje zrzeczenia się praw swoich do korony na rzecz swego syna, Xiążęcia *Fryderyka*, którego Król Jegomość mianował spótrządcą. Ta nowina, tegoż dnia, o godzinie ósmey, wieczorem, ogłoszona przez manifest, była przyjęta z naywyższą wdzięcznością. Miasto było oświecane przez dwa dni. Hrabia *Einsiedel*, pierwszy minister J. K. Mości, podał się do uwolnienia od wszystkich obowiązkow, a P. *Lindenau*, dotąd poseł saski we *Frankforcie*, został mianowany ministrem spraw wewnątrznych. (J. d. S. P.)

N I D E R L A N D Y.

Haga d. 14 września.

Posiedzenie nadzwyczajne Stanów Jeneralnych zostało wczora otworzone odczytaniem Królewskiego poselstwa, przez Xięcia *Gavre*, mianowanego Prezydentem pierwszey izby. J. K. M., przybywszy na nie, w towarzystwie Xiążęcia *O-ranii*, miał następującą mowę:

Mości Panowie!

„Nadzwyczajne waszych władz wysokich zgromadzenie, które dzisiaj otwieram, stało się nagłą potrzebą, przez skutek wypadków smutnych i nieszczęśliwych. Stosunki pokoju i przyjaźni utrzymując ze wszystkimi naszymi pot kuli mocarstwami, Królestwo Niderlandów zakończyło sposobem chwalebnym wojnę, którą musiało wytrzymać w posiadłościach swoich zamorskich; porządek, handel i przemysł utwierdziły iego szczęśliwość i spokojność; całą usilność moję przykładałem do zlagodzenia nieszczęść narodu, i wprowadzenia ulepszeń, doświadczeniem uświęconych: gdy nagle, w *Bruzelli*, a potem wkrótce w wielu innych miastach królestwa, wybuchnęło powstanie, skalane scenami pożogi i rabunku, których obraz wystawiać na tém zgromadzeniu, jest dla mnie rzeczą nader przykrą. Uczekując pomocy waszych władz wysokich, których zwołanie było pierwszą moją myślą, wszystkie odemnie zależące środki zostały przedsięwziętemi dla wstrzymania postępów złego, dla zastonienia spokojnych obywateli od zamysłów nienawiści, i dla zachowania Królestwa od plagi wojny domowej. Wyśledzać przyczyny, cel i następstwa nie dawno wydarzonych wypadków jest, w terazniejszych okolicznościach, mniej ważném dla dobra państwa, niżeli obmyślić środki do przywrócenia i utwierdzenia iego spokojności, dobrego porządku i władzy praw.

„W chwili zawziętości i nienawiści nie jest, Mości PP., łatwém dziełem, chęć moję, umocnienia dobra moich poddanych, pogodzić ze staraniami, które winienem dla każdego w szczególności, i które dla wszystkich okazać przysięgam. W tymto właśnie celu odwołuję się do waszego światła, do waszey przeczności i do waszey energii, ażebym; wsparty pomocą reprezentantów narodu, mógł ustanowić środki, mające się przedsięwziąć w trudnych okolicznościach, które uciskają naszą oyczyznę. Wiele osób utrzymuje, że przywrócenie porządku i spokojności wymaga przeyrzenia praw fundamentalnych, a nawet oddzielenia prowincy, które mocą traktatów i umowy fundamentalney zostały umieszczone pod iedną administracyą. Podobna kwestya może być rozwiązana tylko drogami prawnemi, które są nam przepisane przez toż fundamentalne prawo, którego utrzymanie zaprzysięgliśmy uroczyście przysięgą. Ta ważna kwestya będzie przedmiotem głównym wa-

szych narad. Zobowiązuje WPanów komuni-
kować ze spokojnością i szczerością swoją opinią
i swoje widoki względem tak ważnego zadania;
gdy tymczasem ja, z mojej strony, pragnąc prze-
dewszystkiemi szczęściami narodu, który Opatrzność
Boska powierzyła mojej pieczołowitości, iestem
takżę gotów wspólnie z WPPami obmyślać środki,
któreby mogły uczynić skutek, tak żarliwie po-
żądany. Nadzwyczajne waszych władz szlache-
tów zwołanie ma również za przedmiot uwiadomić
WPanów, iż terazniejsze okoliczności wyma-
gają zebrania milioyi, nad liczbę przepisaną pra-
wem fundamentalnym, do służby zwyczajney. Po-
trzeby pieniężne, które wynikają z tego źródła,
iako też wiele innych potrzeb koniecznych z ok-
oliczności buntu, zostaną uprzednio zaspokojone
przez nadzwyczajne, w tym celu utworzone kre-
dyta; później jednak zajmiecie się WPanowie wy-
nalezieniem środków względem obmyślenia źródeł
na te wydatki.

Mości Panowie! zupełną i całkowitą ufność
moję pokładam w waszém patriotyzmie. Nie za-
pomniełem o burzy, która w innej epoce prze-
chodziła ponad moją głowę, ani też o odwadze, mi-
łości i wierności, które zrzuciły iarżmo ucisku,
które utwierdziły prawa oyczyzny, i które w mych
ręku złożyły berło, z którym teraz waam panuję.

Gotowy uprzędnąć chęci prawne moich pod-
danych, statecznie się będę opierał duchowi stron-
nictwa, oraz środkom, któreby dobro narodu wy-
stawiły na łup gwałtu. Pogodzić, ile tylko moż-
na, przeciwne interesa, iest przedmiotem iedy-
nym moich najgorętszych życzeń. (J.d.S.P.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 13 września.

Birża paryżka: spadanie papierów coraż idzie
dalej; pięć od sta, 99 fr. 20; trzy od sta, 70 fr.
95; akcje bankowe, 1,740 fr. pożyczka królewsko-
hiszpańska 49 1/2 fr.; haitańska, 390 fr.

Izba Parów, posiedzenie dnia 9 września:
Z porządku dziennego, roztrząsano na zgromadze-
niu ogólném przełożenie względem zniesienia
prawa o świętokradztwie: przełożenie komis-
syi, która żąda czystego i prostego uchylenia pra-
wa rzeczonoego, zostało przyjętęm większością gło-
sów 98 przeciw 5ciu. Dalej, z porządku dziennego,
roztrząsano projekt do prawa względem obrania
deputowanych, na miejsce powołanych na urzędy
publiczne i płatne; projekt ten został również przy-
jętęm większością 85 głosów przeciwko 2. Projekt
do prawa względem przejrzenia list elekcyjnych
na rok 1850, został przyjętęm bez roztrząsania;
względem zaś sposobu opatrywania wakansów iz-
by deputowanych był przyjętęm większością 86ciu
głosów przeciw 2.

Izba Parów, posiedzenie dnia 10 września:
Z porządku dziennego, czytano rapport komis-
syi szczególney, do rozpatrzenia propozycyi P.
Hrabiego *Siméon*, względem zastosowania sądu przy-
sięgłych do wykroczeń duku i przestępstw po-
litycznych. Izba kazała wydrukować i rozdać ten
rapport. Potym, z porządku dziennego, czytano
rapport komisyyi szczególney do rozpatrzenia
prawa względem wygnanców. Ten podał powód
do żwawego roztrząsania, do którego należeli PP.
*Malleville, Brezé, książę Broglie, Dubouchage, De-
cazes, uskonsec*, prawo zostało przyjętęm wię-
kszością 73 głosów z 85 wotującymi.

Trzej członkowie komisyyi, ustanowionej
do śledztwa nad dawniejszymi ministrami, z se-
kretarzem izby, spełniającym obowiązek pisarza,
dnia 9 udali się do *Vincennes*, dla powtórnego
examinu.

— Rozkaz z dnia 27 sierpnia, umieszczony w
biuletynie praw, przeznaczają 100,000 frank. dla
Barona *Pasquier*, prezycyenta izby parów.

— Zawiadomiam, iż książę *Talleyrand* dopie-
ro 25 t. m. wyjedzie, i prosto uda się do *Brighton*,
gdzie się teraz znajduje K. J. M. *Wilhelm*.

— Dnia 11, publiczność w izbie deputowanych
oczekiwała udzielenia od rządu, zapowiedziane-

go wprzeszłą środę. Wiadomo było, iż tego u-
dzielenia przedmiotem miał być obraz stanu Fran-
cyyi; udzielenie to zostało jeszcze odłożonem. Mnie-
mają, że będzie wniesione w przyszły poniedziałek,
przez ministra oświecenia publicznego. Zda-
ie się, iż odroczenie postępczenia dopiero nastąpi
w czasie obiorów cząstkowych, i będzie trwało
tylko przez czas, członkom obu izb potrzebny do
ubiegania się o wybory.

— Postanowieniem z d. 5 tego miesiąca, mini-
ster skarbu naznaczył komisyyą do przygoto-
wania projektu prawa względem ulepszenia pra-
wodawstwa podatków prostych. Mówią, iż tey
komisyyi zatrudnieniem będzie obmyśleć sposoby
dopełnienia niedostatku, który się wydarzy w skar-
bie z odniam, które koniecznie będą musiały być
wprowadzonemi do systematu podatków ubocznych.

— Dnia 8, staraniem prefekta policyi, schwy-
cono afisz, bez imienia autora i drukarza, w któ-
rym wezwaną iest gwardya narodowa, naczelnicy
warstatów i robotnicy, do zebrania się celem
obalenia izby deputowanych. Prokurator królew-
ski zaniósł zażalenie i wydał mandata względem
sprowadzenia osób podeyrzanych. Sąd królewski,
za zgromadzeniem się izby, wytoczył rozpoznanie
tey rzeczy, w którym uznano charakter spisku
przeciw bezpieczeństwu królestwa. Sąd kró-
lewski obrał dwóch z pomiędzy swoich członków,
do wyprowadzenia śledztwa.

— Od ostatnich zaburzeń w *Rouen*, spokojność
nie została tam zamieszana. Dnia 9, roboty izby
wu rozpoczęły swoje zwyczajne dzialanie w *Saint-
Sever*. W *Darnetal*, robotnicy spieszą do swo-
ich warstatów. Przeciwnie zaś mówią skądinąd,
że na dolinie *Houlme* i *Malanay*, roboty ieszcze
są zawieszane, ale najmniejszego nie popełniono
zamieszania.

— Rząd franbuzki uznał P. *Rafała Ayala*, wi-
ce-konsula przy konsulu ieneralnym *Kolumbii*,
we Francyyi. (J.d.S.P.)

A N G L I A.

Londyn dnia 5 września.

Ażebry sprawy państwa odbywały się nie-
przerwanie, Król oświadczył, iż chętnie będzie
co środę przybywał do *Londynu*, dla odbywania
rady tajney, dawania audyencyi etc.

— Okręt królewski *Britomart* przybył z *Liz-
bony* do *Plymouth*; przywiózł 11 oficerów i mays-
tków ze statku *Ste Hélène*, których o 16 mil od
Terceiry uwięziła fregata portugalska *Diana*,
i którzy byli już w *Lizbonie* potępienymi, iako
morscy rozbojnicy; lecz zostali uwolnieni na pro-
śbę dowódcy statku *Britomart*.

— Kompania indyyska urzędownie obwie-
ściła, że odtąd procent tey papierów iest zredu-
kowany od 3 do 2 1/2 od sta.

— Gazeta wieczorna, z dnia 4, zapewnia, iż
Lord *Palmerston*, P. *Huskisson*, Lord *Melbourne*
i P. Ch. *Grant* weyda do ministeryyum. (J.d.S.P.)

— Dnia 11 —

Dnia 5 b. m. Ministrowie nasi byli nadzw-
yczajnie czynnymi, i ustawicznie wyprawiano po-
stańców gabinetowych z korespondencyą. Tegoż
dnia, Poseł austryacki książę *Esterhazy*, jenera-
lny konsul rossyjski kawaler *Benkhhausen*, Hr.
Rosslyn, Lord *Ellenborough* i kanclerz Izby skar-
bowey, mieli kolejno czynność w wydziale spraw
zagranych.

W *Oxford* i *Otmoor* zupełnie przywrócono
spokojność. Z *Windsor* weszły do *Oxford* 3 sward-
ny półku dragonii, które przez dobre postę-
powanie doznają szacunku od mieszkańców.

Dnia 6 b. m. odwiedził Król Jmó wdowę
po admirałe *Nelson* w mieszkaniu tey w *Brighton*.
Przybył prywatnym pojazdem, i został wprowa-
dzony do pokoju gościnnego, gdzie przyjęła go La-
dy, i rozmawiał z nią przeszło 3 kwadrans. Wie-
lu mieszkańców w tym domu nie wiedziało o by-
tności Króla. Lady *Nelson* była bardzo urado-
wana tēm odwiedzeniem. Monarcha przekada
się w *Brighton* bez żadnego prawie orszaku, i roz-
mawia po przyjacielsku z kupcami w sklepach.

Niedawno przyszedł *incognito* do pewnej wiegarni, gdzie pożyczają książki do czytania; ieden z obecnych poznał go, i natychmiast zdjął kapelusz. Król dał znak temu jegomości, aby kapelusz włożył znowu na głowę, i razem dał mu poznać, iż chce być *incognito*. Stychać, iż Monarcha chce obezrzeć warownią *Tilbury* i odwiedzić Hr. *Darnley* w *Cobham-hall*. Ma także udać się do *Gravesend*, i obezrzeć miejsce, gdzie Lord *Darnley* myśli nowe miasto założyć. Król Jmć ma dać całemu miejscu nowe nazwisko, stosowniejsze, niż jest terazniejsze *Gravesend* (Koniec grobu). Inwalidzi, stojący na załodze w warowni *Tilbury*, naprawiają ją teraz.

Według doniesień z *Caracas* pod d. 16 lipca, kilka powiatów, które się przeciw Kongressowi Wenezuelskiemu oświadczyły, uznały władzę jego. Gazeta Rządowa umieściła oświadczenie obywateli w *Guarenas*, iż cofają poddanie się rządowi Kolumbijskiemu, do czego dnia 7 czerwca znagleni zostali. Nie chcą teraz uznawać władzy ani *Bolivar*a, ani Kongressu w *Bogota*. (G.W.)

— Dnia 12 —

Papiery publiczne: Konsulidy były wczoraj 88 $\frac{7}{8}$; wczoraj 10; konsulidy 88 $\frac{1}{2}$; rossyjskie, 102; greckie, 32 $\frac{1}{2}$; hiszpańskie, 25 $\frac{1}{2}$; portugalskie 59; brazylijskie 70 $\frac{1}{2}$; meksykańskie 37 $\frac{7}{8}$.

— Najjaśniejsi Królestwo, którzy dotąd przebywają w *Brighton*, mają chęć, w tym tygodniu, odbyć podróż do *Portsmouth*, gdzie już przygotowano jacht *Royal George*.

— Gazeta *Times* zawiera wezwanie robotników, a szczególnie drukarzy paryzkich, ażeby się nie dawali namawiać do burzenia machin, którym Anglia winna swoje bogactwa i możność utrzymania spół-ubiegania się przemysłowego ze wszystkimi narodami.

— Dnia 7, w *Oxfordzie*, wynikły sceny zamieszania, z powodu aresztowania, za nieprawne uczynki, około 60 rolników, których lud miejski na ulicach zebrany, z okoliczności targu, wyrwał z rąk tych, którzy ich prowadzili. (J.d.S.P.)

— Dnia 14 —

Dnia 11 b. m. wieczorem przejeżdżał Xiążę *Wellington* przez *Manchester*. Zgromadzony lud powitał go radośnemi okrzykami. Udał się śpiesznie do *Heaton-Park*, mieszkania Hr. *Wilton*, o 4 mile od tego miasta. Dzisiejsza gazeta *Gonic* zawiera obszerną wiadomość o uczcie danej dla Xięcia *Wellingtona* w *Manchester*. Podczas tej uczty Xiążę nie mówił nic o polityce zagranicznej. Na uczcie tej znajdowali się także Hrabia *Matuszewicz* i Vice-Hrabia *Combermere*.

— Dnia 17 —

Onegdaj zrana przybył do tutejszej stolicy Xiążę *Brunswicki*, w towarzystwie dwóch adiutantów i stanął w pałacu *Brunswickim*. W południe odwiedził Xiążę Pana *Murray*, ministra osad, a wieczorem pojechał do *Brighton*.

— Hrabia *Aberdeen* przedstawił w *Brighton* Królowi Jmci Xięcia *Trubeckiego*. Monarcha dał także posłuchanie Hr. *Matuszewiczowi*.

— Listy z *Lizbony* donoszą, iż gdy fregata *Galatea* wypłynęła ztamąd na powrót do Anglii, *Don Miguel* zaczął znowu chwiać się w przedsięwzięciu wydania zabranych okrętów kupieckich angielskich. Odmówiono im pasportów, i dla tego nie mogły ieszcze wyisć pod żagle.

— Srebro, którym w dzień urodzin Królewskich, stoł zastawiony był w *Windsor*, szacują 200,000 funt. szterl. (8 milionów zł. pol.)

— List z *Lizbony* pod dniem 28 sierpnia donosi, iż oddział *gierillasow* wynoszący blisko 400 ludzi odparł niedaleko *Oporto* część wojska przeciw niemu wystaną. W *Oporto* panowała dnia 24 sierpnia obawa o utrzymanie spokojności; u-

lice były osadzone wojskiem, artylleryą i t. d.
— Listy z *Laguayra* pod dniem 29 lipca donoszą, iż Jenerał *Paez* przywrócił spokojność w kraiu. Przesłał pismo do kongressu, polecając zmniejszenie wojska i sprzedanie okrętów wojennych na zapłacenie długów. Według gazet z *Bogota* pod dniem 23 czerwca, minister spraw zagranicznych przedstawił dnia 15 czerwca prezydentowi Pana *de Lenza*, Posła Cesarza Brazylijskiego i Pana *Turner*, Posła Angielskiego. (G.W.)

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 26 sierpnia.

Rząd, dokładnie uwiadomiony o tém wszystkiem, co się dzieje, przedsiębierze nayprzyszoitsze środki do zapobieżenia, iżby wygnańcy hiszpańscy nie uczynili napadu na którykolwiek punkt terytoryum. Następnie więc, przesłano rozkazy do ieneralnego kapitana Katalonii; wojska dążą ku *Jaca*, na granicach *Arragonii*, a ieneralny kapitan *Guipuzcoa*, oprócz wojsk oddanych pod jego zarządzenie, może także rozporządzać miejscowemi milicjami *Biskai*, znanemi pod imieniem *Tercios*, oraz ochotnikami królewskimi, którzy się znaydują w kilku miastach tej prowincyi, nad którą dowództwo jest mu poruczonem. (J.d.S.P.)

— Dnia 31 —

Onegdaj przybył tu z Katalonii podpółkownik gońcem do ministra wojny. Stychać, iż wystął go Hr. *Espana* z doniesieniem o rozruchach w *Lampurdan* wzięconych, aby konstytucyonistom, których jest 1200 nad granicą, ułatwić wkroczenie do Hiszpanii. Do prowincyi *Biskajskich* posłano rozkaz, aby każda z nich wysłała 2 deputowanych do stolicy, dla zaaydowania się na naradach względem terazniejszego stanu interesów krajowych, i co w nich czynić wypada.

— Podług listów, odebranych w *St. Ildefonso*, wybuchnęła rewolucya w *Lizbonie*. (G.W.)

T U R C Y A.

Smyrna dnia 15 sierpnia.

List ze *Stambułu* pod dniem 2 sierpnia, umieszczony w teyże gazecie wyraża: „Aient bankiera *Rothschild* nie mógł zawrzeć układu o pożyczkę, którą proponował *Porcie*, która (iak się zdaie) nie widzi dotąd potrzeby tego wielkiego środka skarbowego. Był *Defterdar Sadik Efendi* został posłany w nadzwyczajnym zleceniu do *Bagdadu*. I tam stan rzeczy nie jest zaspokajający. Liczne tłumy Arabów napastują po gościńcach i rabują karawany. Głównym celem wystania *Sadika Efendego* ma być zebranie pieniędzy.”

Od granic tureckich d. 4 września.

Listy kupieckie ze *Stambułu* nie obejmują zaspokajających doniesień o rozruchach w *Albanii*. Zapewniają zaś, iż powstanie w *Azyi* mnieysze jest zupełnie przytłumionem, i że *Porta*, otrzymawszy pieniądze z *Egiptu*, może zapłacić załegły żołd wojsku regularnemu. *Mehemed Ali* usiłuje wspierać *Portę*, ile możliwości. Ostatni transport gotowych pieniędzy i zboża, przybył z *Egiptu* dnia 25 sierpnia do *Stambułu*. (G.W.)

G R E C Y A.

Odebrane w *Liwnornie* listy z *Malty* pod d. 24 sierpnia donoszą, iż do *Negreponu* zawiął okręt wojenny turecki z kilką statkami przewozowemi, dla zabrania dział i potrzeb wojennych z tamecznej twierdzy. Poczem popłynęły tam z *Nauplii* dwa okręty wojenne, ieden rossyjski, a drugi angielski, aby przeszkodzić skutecznieniu tego zamysłu, przeciwnego zawartemu układowi. (G.W.)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharcki Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK

Wilno dnia 24 Września v. s. 1830 roku.

Wezwanie successorów.

1 Od Rządu gubernialnego Litewsko - Grodzieńskiego ogłasza się: iż po śmierci Ignacego Wołkowyckiego, pozostał folwark Kotra, położony w powiecie Grodzieńskim, który zostaje za skarbową niedojmkę w wiedzy Opieki Szlacheckiej. A że wspomniany Wołkowycki nie zrobił żadnego rozporządzenia i nie objawił successorów, więc jeśli gdzie oni okażą się, oprócz córki, żeby przybyli z dowodami na termin prawny do właściwego sądowego urzędu. Septembra 11 dnia 1830 roku.
Sekretarz Józef Eysymont.

Nowe dzieła.

1 Nakładem i Drukiem Józefa Zawadzkiego w Wilnie wydane.
Słownik polsko-rossyjski przez Stanisława Müllera 5 tomy in 8vo obeymniające drobnym drukiem stronic XVI. 1639, we dwie kolumny . . . . . rubli assyg. 20. albo 36 zł. pol.
Joanni Jahn Archeologia biblica, post D. Fourer Ackermannii conamina, primus edidit Michael Bobrowski in 8vo . . . sr. r. 1
Elementarz francuzki ułożony dla dzieci przez Alexandra Zdanowicza in 12mo na papierze zwyyczajnym . . . . . sr. kop. 5.
na papierze pięknym . . . . . — — 7½.
Grammatyka francuzka dla dzieci poczynaających naukę tego języka ułożona przez Alexandra Zdanowicza in 8vo . sr. kop. 10.
na papierze pięknym . — — 15.
Wypisy francuzkie dla dzieci poczynaających naukę tego języka, ułożone przez Alexandra Zdanowicza in 8vo . . sr. kop. 20.
na papierze pięknym . . . . . — — 25.
oprawne na papierze pięknym — — 35.
Opisanie roślin w Litwie, na Wołyniu, Podolu i Ukrainie dziko rosnących, iako i oswoionych, podług wydania ezesnastego układu roślin Lineusza przez Józefa Jundziłła Prof. Botaniki in 8vo . . . . . sr. rub. 1 k. 20.
Słownik wyrazów botanicznych przez Alexandra Pławskiego, (dodane są: 1, wyrazy botaniczne francuzkie, i różniące się od odpowiednich im łacińskich, 2, wyrazy niemieckie, 3, słownik wyrazów botanicznych polskich z odpowiadającymi im łacińskimi 1 tom in 8vo) . . . . . sr. kop. 75.
Dzieło Kaznodziejskie, we dwónastu tomach, przez X. Jakóba Falkowskiego wydane, tom 5ty i 6ty obeymniające kazania święteczne na cały rok, in 8vo . . . r. sr. 2 kop. 40.
(uprzednie tomy przedają się udzielnie, tom 1 i 2gi . . . . . r. sr. 1 k. 50.
tom 3 i 4ty . . . . . r. sr. 2 k. 40.
(dalsze tomy są pod pressą).
Rys historyczny usiłowań w uczeniu głuchoniemych i zakładow na ten cel przeznaczonych przez Alexandrę Wolffgang in 8vo sr. r. 1 kop. 20.
Synoptyczny układ formy czynney, bierney i środkującej w koniugacyach greckich podług grammatyk Matthiae, Butmanna, i Barnouffa wykonany, 3 tabelle in folio sr. kop. 10.

Uwaga. Koszta na przesłanie pocztą, liczą się w proporcji odległości miejsca od Wilna, tyle od funta, ile się płaci od listu poiedynczego. Przy większych posyłkach od rubli srebr. 20 i wyżej wynoszących, wiegarnia koszt przesłania na siebie przyyumuie.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 23 września. Cenzor L. Borowski.

Z b i e g.

1 Wileńskiego Kommissoryatskiego Kommissoryatu Kommissyonera gtey Klasy Czarnockiego Józefa, kwaternującego w Wilnie w domu Maksa, na Trockiej ulicy pod N. 395 dnia 20 7bra 1830 r. uciekł kucharz, Antoni Litwińczuk, mający lat 20, wzrostu arszynu. dwa, wierszkow 3, twarzy okrągłej, sutułowaty, włosów czarnych, po rusku strzyżone, oczu czarnych, na lewym ręku pół palca wielkiego nie ma, w ubraniu, w płótnianey szpenoerce i maytkach, a z wierzchu surdat stary, światłoszarszczkowy, gada po białorusku z Gubernii Mińskiej Pttu Dziśnieńskiego Kłacza Prozorockiego ze wsi Łamciow z ludzi dworowych; własny mój poddany w skazkach zapisany ostatniey rewizyi 1816 r., kto go złowi i dostawi do Wilna, odbierze stosowną nagrodę.

Wolno drukować, Policmeyster Chrzastowski.

W e z w a n i e.

1 Roku 1830 augusta 21 dnia, w skutek dekretu remissyynego Sądu Ziem. Pttu Oszmian, w sprawie WJX. Jakóba Jankowskiego Dziekana Lidzkiego, z kredytorami i pretensorami tak tegoż Xdza, iako też zeszłego iego brata Walentego Jankowskiego b. Prezydenta Grodz. Ptu Oszmian. zapadłego. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski ad fundum folwarku Poholszy w Powiecie Oszm. Parafii Holszańskiej sytuowanego, do dziedzictwa X. Jakóba Jankowskiego iako successora po zeszłym Walentym Jankowskim Prezydencie należącego zjechawszy, po ufundowaniu inrydykcyi swojej, inwentaryą wspomnionego majątku dopełnił, wymiar onego naznaezonemu geometrze poruczył, komportaryą wszystkich papierow oraz majątku ruchomego na X. Jakóbie Jankowskim w celu wyświetlenia funduszu. pod konkurs oddającego się, a na kredytorach i pretensorach w przedmiecie zmassowania ich pretensyów do tegoż funduszu stosujących się, pod obowiązkiem oprzyśiężenia na czterotygodniową persystencyą do Kancellaryi Ziem. Oszmian. w dniu 20 oktobra roku idącego dopełnić się powinnyą przeznaczył, i powtórny zjazd swój do folwarku Poholszy na rozszdzenie sprawy konkursowey w dniu 20 marca 1831 roku zadeterminowawszy, o tem wszystkich kredytorow i pretensorow do funduszu Jankowskiego stosunki mieć mogących trzykrotnie przez Gazetę Kuryera Litewskiego zawiadania, i aby ciż kredytorowie oraz pretensorowie z dowodami do konkursu przybywali sub amissione ostrzega.

Wincenty Narwid Raczkiewicz Prezydent Ziem. Pttu Oszm. i Sądu Exdyw.

Karol Czernicki Sędzia Ziem. Oszm. Exdyw.

Floryan Wołoszyński Sędzia Ziem. Ptu Oszm. i Exdywizor.

Stanisław Suroż Regent.

Uwiedomienie.

1 Stolarz Ludwik Krämer mieszkający przy Franciszkańskiej dzwoniicy ma do sprzedania Arfy dla czyszczenia zboża; życzący mieć to ekono-

miczne narzędzie, raczy się udać do rzeczzonego Krämera, gdzie w nabyciu znajdzie wszelką łatwość, za pomierną nawet cenę.

Wolno drukować, Polimeyster Chrzastowski.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Podrzd.

2 Ryzki Ekonomiczny Komitet drog Komunikacyi ninieyszém wzywa życzących przyiąć na siebie dostawę różnych robotników do robot V Dyrekcyi Windawskiej wodney komunikacyi, i wziąć za cenę niższą od ofiarowaney, a mianowicie: od dnia 15 oktobra 1830 do 15 apryla 1831 roku parobków codzien do 200 po rub. 1 kop. 5 $\frac{1}{2}$, cieślow do 100 po rub. 1 kop. 56, kowalow do 10 po rubla 1 kop. 65, mularzy w proporcyi do 200 po rub. 1 kop. 95, i wypalaczow wapna do 500 po rub. 1 kop. 95 na dzień za każdego; życzący zechcą przybyć z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami dla targow następującego oktobra dnia 2, 3 i 4, z ostatecznym w dniu 6 tegoż mca przetargiem odbyć się mających; po tymże przetargu żadne zniżenie ceny na uwagę niebędzie przyjęte, i prośby o tém powrócone zostaną z nadpisem.

Za Sekretarza Masłow.

2 Ryzki Ekonomiczny Komitet drog komunikacyi ninieyszém ogłasza: iż życzący dostawić do robot II Dyrekcyi Windawskiej wodney Komunikacyi 600 pudow smoły, i wziąć za niższą cenę od ofiarowaney po 1 rub. 60 kop. za każdy pud; zechcą przybyć do Komitetu dla ostatecznego przetargu 25 terażniejszego septembra z należytemi ewikcyami.

Za Sekretarza Masłow.

Przedaż publiczna.

2 Magistratura Litewsko-Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niej będzie się przedawać z aukcyynego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany dom mурowany zmarłego Radey Stanu Ignacego Reszki, położony w mieście Wilnie na przedmieściu Łukiszkach pod N. 856, na który dom targi naznaczają się: pierwszy dnia 4, drugi 6 a trzeci ostateczny 8 następującego mca nowembra. Życzący kupić ten dom mogą przybyć do teyże Magistratury Powszechney Opieki, i widzieć w niej inwentarz z otaxowaniem. Septembra 15 dnia 1830 roku.

Непременный Членъ Пепръ Клейстль.

Секретарь Иванъ Солимани.

2 Rada Opiekunicza Moskiewska CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém ogłasza: iż w niej będą przedawały się z aukcyynego targu oddane na ewikcyą i przeterminowane nieruchome majątki:

1) Półkownikowey Barbary Alexieiewey Kuzminowey Karawaiewey, gubernii Mińskieji Powiatu Borysowskiego, we wsiach, z domami, Izbiszcze z 81—19, Czystie 58, Wardomiczach 30, Matesowie 81, Juryłowie 35, Ponie 34, Lubieniach 16, Sakowiczach z 102—17, Zabrodzie 37, Niedwiednice 7, Kruhleis 6, w ogóle 340 dusz podług 5tey rewizyi.

i 2) Obywatela Ignacego Michajłowa Bobryka, gubernii Mobilewskiej, Powiatu Klimowickiego we wsi Pożare 24 dusz.

Wszystkie te majątki przedają się z urzozonemi po rewizyi, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem i z przelewem długu Rady, kto zechce, za starém świadectwem na prawidłach, 1828 roku february 11 dnia w gazetach Moskiewskich pod N. 12 publikowanych; targi naznaczają się: pierwszy dnia 17, drugi 24 a trzeci 27 mca nowembra 1830 roku. Zatem życzący kupić, zechcą przybyć do Rady Opiekunicznej na targi naznaczone o godzinie 10 zrana; podpisywać się zaś do licytacyi codzien, wyłączając dni świąteczne. Septembra 2 dnia 1830 roku.

Expedytor Strasznirow.

Pomocnik Expedytora Nowomliński 2.

2 Magistratura Litewsko-Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niej będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany majątek nieruchomy Żeymy, obywatela Graffa Michała Kossakowskiego, położony w Gubernii Wileńskiej powiecie Kowienskim, w którym podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 38 dusz włóściańskich płci męskiej, ze wszelką należącą do nich ziemią, wszelkiem na niey zabudowaniem i samym folwarkiem Żeymy, we cztery miesiące od dnia późniejszego wydrukowania ogłoszeń w gazetach Sanktpetersburskich, albo Moskiewskich, do czego osobno naznaczone będą poprzednicze terminy. Septembra 15 dnia 1830 roku.

Непременный Членъ Пепръ Клейстль.

Секретарь Иванъ Солимани.

2 Magistratura Litewsko-Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niej będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany dom mурowany żydow Wileńskich Mowszy i żony iego Pesi Josielówny Jochelsonów, położony w mieście Wilnie na przedmieściu Zarzeczcu pod N. 567, w którym iest muru 1,050 arszynow, otaxowany 1,050 rubli; dla czego naznaczają się do targow terminy: pierwszy dnia 20, drugi 23, a trzeci ostateczny 27 następującego mca oktobra. Życzący kupić ten dom, mogą przybyć do teyże Magistratury Powszechney Opieki w dniach powyższych pod czas sessyi, i widzieć w niej przedającego się domu inwentarz z otaxowaniem. Septembra 5 dnia 1830 roku.

Непременный Членъ Пепръ Клейстль.

Секретарь Иванъ Солимани.

2 Od Kiiowskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej będzie przedawać się z publiczney licytacyi dom drewniany z zabudowaniem mурowaném, oddany na

ewikeya Magistraturze Powszechney Opieki, Rady honorowego Leona Barzakowskiego, za nieopłacenie długu, zaciągniętego przez niego w teyże Magistraturze; a zatem życzący kupić ten dom, zechcą przybyć do wspomnioney Magistratury na terminy: pierwszy dnia 27, drugi 29, a trzeci ostateczny 31 następującego mca oktobra roku bieżącego.

W obowiązku Buchhaltera Rabczewski.

2 Od Kiiowskiewy Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej będzie sprzedawać się z publicznego targu dom drewniany JW. Rzeczywistey Raczyni Stanu Nadziei Obołońskiewy, za nieopłacenie długu, zaciągniętego przez nią w teyże Magistraturze; a zatem życzący kupić ten dom, zechcą przybyć do wspomnioney Magistratury na terminy: pierwszy dnia 27, drugi 29, a trzeci ostateczny 31 następującego mca oktobra roku bieżącego. W obowiązku Buchhaltera Rabczewski.

2 Od Witebskiewy Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej będzie się sprzedawać z publiczney licytacji dom murowany jednopiętrowy z browarem murowanym i ziemią, mieszczanina witebskiego Zimana Eyginsona, oceniony 4,912 rubli, za dług teyże Magistraturze 2000 rub. z wypadającymi procentami; a o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono. Sekretarz Bachałow.

2 Od Witebskiewy Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej będzie sprzedawać się z publiczney licytacji osm kram murowanych ze stancyami pod niemi do mieszkania i ziemią mieszczanina witebskiego Azika Bohoroda, oceniony 1000 rubli za dług teyże Magistraturze 126 rub. 87½ kop. z wypadającymi procentami; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono.

Sekretarz Bachałow.

2 Od Witebskiewy Magistratury Powszechney Opieki, niniejszém ogłasza się: iż w niej będą sprzedawać się z publiczney licytacji domy: murowany dwupiętrowy i drewniany ze sklepem murowanym i ziemią mieszczanina Witebskiego Mowszy Karasina, oceniony 6,850 rubli za nieopłacenie długu teyże Magistraturze 700 rubli z procentami wypadającymi; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono.

Sekretarz Bachałow.

2 Od Witebskiewy Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej będzie sprzedawać się majątek nieruchomy Miszutki, położony w powiecie Surazskim, Raczyni Stanu Alexandry Suszkowey z włościanami w liczbie 44 dusz płci męskiewy i 38 żeńskiewy, ze wszelkiem folwarczném zabudowaniem, majątkiem włościańskim i ziemią, oceniony w stosunku 10cio-letniewy intraty 10,070 rubli, za nieopłacenie długu teyże Magistraturze 3,700 rubli z wypadającymi procentami; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono.

Sekretarz Bachałow.

2 Od Witebskiewy Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej

będzie się sprzedawać z publiczney licytacji dom drewniany i pod nim murowane piętro, bez ziemi, należący do mieszczanina witebskiego Zelika Kahana, oceniony 1000 rubli za dług teyże Magistraturze 1450 rub. z wypadającymi procentami; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono. Sekretarz Bachałow.

Przed a ł.

2 W ogrodzie botanicznym CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego są do sprzedania za pomierną cenę kilkoletnie pielęgnowane szczepy gruszek i jabłek, które można widzieć tamże w każdym czasie od godziny 8 zrana do 6 po południu.

Sekretarz Rządu Uniwersyt. W. Giecołd.

2 Dwieście baranow Hiszpańskich nacyeńszey wełny z owczarni Hercoga Anhalt Keteńskiego, nadejdą przy końcu mca septembra terażniejszego roku, do Starostwa Haysyńskiego, leżącego w Guber. Podolskiewy, powiecie Haysyńskim. Utrzymujący piękne owce w tych okolicach, mianowicie ci którzyby chcieli gniazdo swych owiec poprawić (albo tak się wyrażając) uszlachetnić: raczą zwrócić uwagę swoję na to, iż zdarza się dobra zręczność nabycia pięknych merynosow (baranow Hiszpańskich) bez wielkiewy expensy i trudności sprowadzenia ich z granicy. Chcący ie nabywać mają się udać do rządcy uplenipotentowanego od Hercoga F. Tetzmana do wsi Kislaka blisko powiatowego miasta Haysyna leżącey.

Rządca Starostwa Haysyńskiego Franz Teetzmann.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

2 Ur. Antoniemu Folkmarowi Lekarzowi pozew loco peragenda executionis przed Sąd Ziemiński Wileński na, kadencyą Sto-Michalską i po niej następną, z cytacyi Urch Jacka i Konstantego Krusińskich i Antoniny Folkmarówny ze stopnia matki z Michaliny Wiszniewskiewy rodzających się, oraz ich opiekuna Ur. Chryzostoma Wiszniewskiego, tudzież exekutora testamentu Ur. Szymona Malewskiego Rady Stanu i Kawalera, którzy obźłch pozywaią w referencyi do testamentu i oświadczenia zeszłey Michaliny z Wiszniewskich wprzód Krusińskiewy a późniewy Folkmarowey, oraz dalszych dowodow u Sądu złożyć się mających, w szczególności o to: iż co obźłatny nie dając pieniędzy i sposobami w oświadczeniu wyszczególnionemi zyskałś od zeszłey Michaliny z Wiszniewskich wprzód Krusińskiewy, a późniewy żony swoiewy pod r. 1827 gbra 1 dnia datny, a 15 marca 1829 roku w Sądzie Ziemińskim Humañskim Gubernii Kiiowskiewy aktykowany na rub. sr. 3,000 oblig i za takim obligiem przez Departament Medyczny czyniłś dopominek w Sądzie Głnym Litko Wileń. 2go Departamentu; lecz ten Departament rzecz do Sądu właściwego odestał. Celem więc znikczemnienia takowego obligu de nullo dato et accepto nastatego żałcy pozywaią obźłatgo i proszą: o nakazanie warowania activitatem loci standi, przyięcie dowodow, a za niemi skassowania i znikczemnienia obligu nieformal-

nie przeciwko konst. 1775 r. i Ukazow najwyższych sporządzonego, bez dania pieniędzy wziętego i waluty nie mającego; extrażyci onego nakazania i tego decydowania co czasu sprawy proszonem będzie; oraz sądzenia expensu prawnego kondemnowaniem się zwiększonego. S. Z. M.

Roku 1830 7bra 9 dnia, Woźny niżej wyrażony świadczyć iż kopie tego pozwu z tym autentykami zgodne w sprawie *WW. Jacka i Konstantego Krusińskich*, oraz *Antoniny Folkmarówny z doktadem ich opiekuna W. Chryzostoma Wiszniewskiego i executora testamentu Szymona Malewskiego Rady Stanu i Kawalera*, *W. Antoniemu Folkmarowi Lekarzowi iednę*, jako niemającemu osiadłości do drzwi Sądowych przybitem, drugą dla zamieszczenia w *Kuryerze Litewskim* w Redakcyi złożyłem, i o terminie stawiania w Sądzie Ziem. Wileń. oznaymitem.

Piotr Poczepowicz Woźny Ptu Wileń.

Roku 1830 7bra 13 dnia, przed aktami Grodz. Ptu Wileń. stawiając osobiście Woźny w górze wyrażony takową relacją podanego pozwu urzędowie zeznał.

Przyjąłem Tomasz Stempkowski Regent Grodzki Wileń.

Wolno drukować w Wilnie 19 września 1830, Michał Oczapowski Cenzor.

Sądy Exdywizorskie.

2 Za remissą Ziemstwa Powiatu Upitskiego, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na domiar należney satysfakcyi kredytorom, zeszłego Szymona Zawiszy b. Prezyd. Sądu Głogo Wileń. i Kawalera orderow, w majątności Linkowcu w Ptoie Upit. w terminie tąż remissą naznaczonym zebrany, załatwił czynność pierwszo-zjazdową; ustanowił administracyą, komportacyą ogólną przez wszystkich do sprawy wpływających na dzień 20 7bra idącego roku, w Kancelaryi aktowej Ziemskiego Upitskiego Sądu spełnić się powinna, z persystencyą dwótygodniową determinował; a na ostateczną rozprawę, inż w mieście Sądowym Poniewieźu, dzień 10 8bra terażniejszego roku wskazał. Uwiadamiając zaś przez niniejsze ogłoszenie wszystkich interessowanych o exystnjącym konkursie do funduszu zeszłego Prezydenta Zawiszy; wzywa ich do objawienia dowodow na termin powyższy, oraz że na zamilczane stosunki wieczną zapisze amissyą zapowiada. Dano w Linkowcu 1830 roku, mca augusta 18 dnia.

Tomasz Eydryziewicz Sędzia Ziemski i Exdywizor.

Floryan Wereszczyński Sędzia i Exdywizor.
Antoni Olechnowicz Grodz. Upit. Pisarz.

2 Roku 1830 miesiąca 7bra 12 dnia, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na majątność Daużogiry i dalsze fundusze W. Alexandra Bystrama Porucznika ustanowiony, kontynuując od dnia 3 7bra tę konkursową sprawę: gdy z racyi przewłoki ze strony kredytorow doświadczoney, w dniu powyższym słucał wniesienia massy o przedsięwzięcie środków koniec rozprawy zbliżających; przeto postanowił do Ga-

zety Kuryera Litewskiego, te ostateczne przestać ogłoszenie, że w dniu 25 7bra idącego roku, sprawę do namowy wezmie i na niestawiających kredytorów wieczną zapisze amissyą. Dano iako wyżej, w Poniewieźu.

Jan Olechnowicz Ziemski Upit. i Exdy. Prezes.

Sędzia Ziemski i Exdyw. Eydryziewicz.

Sędzia Ziem. i Exdywizor Floryan Wereszczyński.

Nowe dzieła.

2 Oddział trzeci OBRAZOW DOMOWEGO POŻYCIA, zawierający romans MISS BURNEY pod tytułem: EWELINA CZYLI WYŹCIE MŁODEY PANNY NA SCENĘ ŚWIATA, wyszedł inż z druku. Dzieło to, będąc inż w wielu cudzoziemskich językach wydawane i wszędzie przyjmowane z zadowoleniem, każe się też spodziewać wydawcy przekładu terażniejszego że i w języku polskim będzie pożądanem. Romans ten zawiera cztery tomy in-12 drukiem nowym. Cena na papierze pięknym r. sr. 3 kop.

— — zwyczajnym — 2 — 50.

PP. Prenumeratorowie odbiorą swe exemplarze w księgarni wydawcy.

Th. Glücksberg Typograf Cesarskiego Wileń. Uniwer.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 14 wrzes. Cenzor L. Borowski.

Uw i a d o m i e n i e.

3 Niżej podpisany uprzywilejowany Dentysta zawiadamiam Szanowną Publiczność, iż od następującego s. Michała z domu Korwela przenoszę moje mieszkanie do domu Czerwińskiego na Trochicy ulicy położonego. Löffler Dentysta.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

2 W domie Zaykowskich pod N. 1355 są pokoje wygodne do najęcia, za pomierną cenę. Zaykowski.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

Ogłoszenie Literackie.

5 Z pod prassy drukarni CESARSKIEGO Uniwersytetu wyszła druga poprawna edycya dzieła pod tytułem: *Grammatyka języka niemieckiego* ułożona przez Alberta Lidla.

Xiązka ta w pierwszej inż edycyi przez Fakultet etyko-filologiczny uznana za *pożyteczną we względzie naukowym*, powtórnie zaś przejrzana i w wielu miejscach sprostowana *poleconą została przez Komitet szkolny do użycia po szkołach Powiatowych i Gimnazjach*; ztąd więc wydawca bierze pocho do zalecenia iey oheącym obeznać się z zasadami Grammatyki tegoż języka, iako dzieło *naydokładniejsze ze wszystkich, które w tym rodzaju wyszły z druku dla użytku Polaków*.

Th. Glücksberg Księgarz i Typograf CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu.

Wolno drukować, 17 sierpnia 1830. Michał Oczapowski.